

Prof. CORINA ISABELLA CSISZAR**Relația dintre elementele de structură și interior ale casei și manifestările spirituale**

(Continuare din numărul anterior)

Masa

Masa este mobila cea mai importantă din casă, fiind imaginea unui centru spiritual; ne amintește de cei doisprezece apostoli stând la *Cina cea de Taină*; concentrează sporul casei, pe masă așezându-se bucatele de sărbătorile familiale ori religioase.

Masa (cu fund de lemn masiv, dintr-o bucată) este așezată în colțul de la răsărit *colțul cu masa*, flancată de o parte și de cealaltă de *laițe* sau *lăzi cu spătar*, frumos ornamentate.

Mesei i se acordă o atenție deosebită, ea constituind locul de așezare a darurilor încă dinaintea nașterii unei ființe și până la moartea acesteia; însă, după moarte masa constituie suport al sicriului.

Maghiarii în așteptarea ursitoarelor împodobesc masa cu o serie de elemente simbolice precum făină de grâu, sare, pâine, caier de lână și bani, pentru a influența benefic viitorul noului născut. (Ana Streibeli, 88 ani, Coștiui, 2002).

Pe Valea Izei copilul după botez era așezat pe masă de către *nănașă*.

Dacă era băiat, sub cap i se puneau *sărsame de măistărit* ca să ajungă meșter iscusit, iar dacă era fată i se așezau *cosăle, țol, fus*, ca să știe să aleagă în războiul de țesut.

Maghiarii, sosind cu copilul de la botez, îl așează în fruntea mesei, ca să fie tot cu cinste toată viața lui.

Până la spălarea de păcate, lehuzei îi este interzis de a sta la masă și de a mânca împreună cu ceilalți membri ai familiei, existând credința că

Foto: Colecția F. Săteanu, Interior țărănesc

Cine s-o fript cu zamă, suflă și-n sămățișă.

Cânele nost îi flocos
Și s-a face țolu gros!

(Stan Toader lui Grigore lui Petre, Săpânța)

4573

Mult mă sfăde măicuța
Că mi-i neagră drăguța.
Io i-am spus că s-a albi,
Deodată cu ghibolii.

4574

Aveți grijă, măi feciori,
Că zin fetele cu flori.
Ș-a zini și mândra me;
Să nu vă spăreți de ie!

4575

Zăs-a mândra câte-odată
Că ș-a fa' casă de piatră
Ș-o zăs de mai multe ori
Că ș-a pune-n ferești flori.
Da-o mâncat-o multe rele
Ș-o făcut-o de nuiele,
În ferești o pus obiele.

4576

De când dorm cu mândra-n șopru
Mi-o mâncat șoaricii clopu
Și păru d'îngă ureche
Ș-omenia de la fete!

4577

Zăce mândra că-i ușoară,
Șuieră copilu-n poală.
Zăce mândra că nu-i gre,
Șuieră copilu-n ie.

4578

Hai mândră-n ocolu tău
Facă jâzii fogădău
C-oi mere cândva și eu
Ș-oi uita de doru tău.
Hai mândră-n grădina ta,
Margă jâzii cu crâjma,
C-oi mere și eu cândva
Ș-oi uita dragostea ta.

4579

Tu, hăi mândră, așa-i gândit
C-oi fi tare bănuț
Că i-oi be apă din tău
Ș-oi muri de doru tău.
Io-i be apă din izvor,
Nu mi-a si de tine dor,
Știu că nu ești mare-odor!

4580

Două răle ce-s pe mine
Nu-s în sat la noi pe nime:
Una-i lenea și somnu,
Alta nu-mi place lucru.

aceasta ar putea să spurce totul.

Masa are rol important și în străvechiul obicei numit *strânsul finilor și nepoatelor*. Acest obicei poate fi încadrat între obiceiurile familiale, înțelegându-se ca familie comunitatea sătească formată din fini, fine, nepoți, nepoate, moși și moașe. Moașa își adună *nepoții* și *nepoatele* iar nașii își adună finii și finele pe care i-a botezat sau cununat. La casele acestora se încinge o petrecere pe cinste. Moașa primește din partea celor pe care i-a botezat un brad împodobit pe care îl așează pe masă, iar cei care l-au adus sunt cinstiți cu mîncare și băutură.

Masa reprezintă elementul cel mai important și în cadrul obiceiurilor prenuptiale și nuptiale.

Peșitul, stabilirea foii de zestre se practica tot la masă. Uneori se întâmpla ca feciorul să vină la peșit *pe nepusă masă* și putea fi refuzat. La maghiari se practică obiceiul *schimbului la masă*, performat de către tinerii care urmau să se căsătorească. Feciorul îi dă fetei câteva *monede de argint* sau un *galben* primind în schimb din partea acesteia o năframă frumos cusută. La logodnă, înainte de instalarea oaspeților la masă, pe aceasta se așează o *farfurie cu grâu* în care se ascund verighetetele, iar mirele care le găsește întâi, se crede că va avea noroc.

Dacă mireasa pleca de noră, era obiceiul ca masa rămasă în casă să nu fie curățată timp de trei zile ca simbol de jale.

La *prânzul miresei*, respectiv, *prânzul mirelui*, un loc important ocupă *iertăciunile*. Nuntașii sunt așezați în jurul mesei în timp ce mirii le adresează tuturor celor dragi cântece de rămas bun, ce emoționează profund:

Să trăiești mamă și tată,
Ne despărțim de olaltă;
Și voi frați și surolele
De voi mă despart cu jele!
De la struț de busuioc
De la feciorii din joc.

(De la Florica Andreica, 35 ani, Vișeu de Sus, 2002)

După cununie, la masă sunt poftiți mirii, nașii, vecinii și rudele de gradul întâi. Mirii sunt așezați *după masă*, la perete, pereții fiind împodobiți cu cergi colorate, iar în spatele mirilor se fixează tabloul ce reprezintă *Cina cea de taină*.

Pe masă în dreptul mirilor se află doi *țâpoi*, ca simbol al fertilității și prosperității. Mirii cu câte un *țâpou* în mână înconjoară masa de trei ori, realizând cercul magic propițiator și purificator.

La maghiari dacă nunta avea loc separat, atât la mire cât și la mireasă, mirele se așează în cinstea mesei. La dreapta mirelui stă nunul mare și toată aripa dreaptă se ocupă exclusiv de bărbați. În stânga mirelui stă nașa mare și după ea alte femei, astfel ca aripa stângă să fie ocupată în întregime de către femei. La masă bărbații cei mai bătrâni și mai cu vază în sat sunt azezați de regulă în față fiind urmați de mijlocași și săraci spre coada mesei. Nimeni nu obiectează, aceasta fiind datina din moși – strămoși. (Ilku Orosz Sandor, 94 de ani, Câmpulung la Tisa, 2003).

Tot la maghiari, dacă nunta se face în comun, înainte de a se așeza la masă, mirilor li se dă să mănânce dintr-un *ou de găscă sau de puică* și numai după aceea pot gusta și din alte bucate. La masa mare mirii nu au

**Eu îs mic, nu știu nimic,
Tata-n pod bele o oaie.**

voie să stea sub bârna principală a casei, deoarece se crede că se vor despărți. Petrecerea continuă și a doua zi, mesele fiind din nou întinse. Când cineva cădea la pat grav bolnav, înainte de chemarea preotului, erau aduse șapte văduve care prin ruga lor, ajutau bolnavul să moară mai ușor. După săvârșirea rugăciunilor, femeile erau așezate la masă și servite cu mâncăruri de post. În Baia Borșa până la terminarea sicriului defunctul este așezat pe masă sub fereastră cu picioarele înspre ușă.

(Găvrilă Timiș, 63 de ani, Baia Borșa, 2003)

În Vișeu de Sus defunctul este așezat pe masă în mijlocul camerei, timp de trei zile. (Anuța Andreica, Vișeu de Sus, 2003)

Maghiarii așează defunctul pe o masă cu capul sub icoane, adică spre răsărit și picioarele spre apus, ca să fie pregătit de plecare.

Masa pe care este așezat mortul se înconjoară de trei ori ca simbol al închiderii în cerc. Aceste mișcări rituale pe lângă faptul că delimitează centrul ritual, sunt receptate și ca limite ale influenței periculoase a morții. Multe dintre ele sunt îndreptate să protejeze locuitorii vii ai casei, adică au un caracter preventiv. Acest tămâiat al mortului în cerc se săvârșește seara – timp socotit drept cel mai important pentru acționarea puterilor malefice. (Alain Gheerbrant Dicționar de simboluri, vol. I, Editura Artemis, București, 1994, p. 58)

Mesele de pomenire a mortului se oficiază în noaptea de dinaintea înmormântării, imediat după aceasta, în a treia zi de la înmormântare, după șase

săptămâni și după șase luni de la moarte.

Masa concentrează funcții cu valoare ceremonială și în cadrul sărbătorilor de iarnă. Aceasta constituie spațiul special consacrat etalării darurilor în toate formele de colindat.

Colindătorii intră în casă lovind pereții casei, apoi flăcâii înconjoară de trei ori masa cu daruri, mișcarea simbolică a cercului având rol de protecție.

Masa capătă o atenție deosebită, fiind acoperită cu o țesătură bogat ornamentată cu motive specifice zonei. Masa care reprezintă locul de așezare a darurilor, are o valoare augurală prin bogăția de produse etalate, cât și simbolică prin sensul fiecărui dar. Se spune la români *Crăciunul sătulului* pentru că sărbătoarea duce la o egalizare a stării sociale, pe care fiecare și-o exprimă prin bogăția conținutului mesei.

Foto: Colecția F. Săteanu, Interior țărănesc

4581

Hai lele cu poale scurte,
Le-ai întinde, n-ai de unde.
Le-ai întinde p-un picior,
Celălalt rămâne gol.

4582

Măi săraca mireasa,
Unde biata s-a culca
Când a fi pă mâne sară,
Pă fușteii de la scară
Cu găinile de-afară.

4583

Lelea cu năframa nouă
Mere la târg după ouă.
Io mă mir ce zăbovește.
Șăde-n drum și le clocește.

4584

De trizăci de ani îs fată,
Nu știu cum îi măritată.
Pe feciori zilele-i bată,
Nu m-au cerut niciodată.
Numa unu de m-ar cere
Să siu oarbă de n-aș mere!

4585

Mîndra me cu cărpa sură
Șede-n drum și cere gură.
Cine dracu-o a săruta
Că-i bătrână ca mama
Și hădă ca marți sara!

4586

Pă câte le vezi frumoasă
Tăte să mărită groasă.
Ș-a me mândră înc-o fost
Ș-o lins sare și s-o-ntors.

4587

Uită-te la mândra mamii
Cum îi joacă pe piept banii.
Las-să joace că-s a ei,
C-o lucrat pă la femei.

Cine se teme de apă, nu mănâncă pește.

4588

Însura-m-aș, însura,
Nu știu socru ce mi-a dat
Grădina cu porodici,
Lepedeu cu puricii.

4589

Ascultați, măi oameni buni,
Ce v-oi spune nu-s minciuni.
Pă ulița ce tinoasă
Șede mândra cea frumoasă.
Mă-sa-i lucră tăt lucru,
Ie să joacă cu mândru.

(Pop Toader Diacu - Săpânța)

4590

Săracu bărbatu meu
Tăți oamenii zâc că-i rău.
Numa io zâc că nu-i bun,
Face fânu la Crăciun,
Clăile la Bobotează
În două cu sloi de gheață.

4591

Io de când m-am măritat
Cizme nouă n-am purtat
Cumpărate de bărbat.
O păreche căputate
Și zece mi-o fo'-mputate.

4592

Săracu bărbatu meu
De-ar hi on bărbat cu lege
Cânepa mi-o-ar culege.
De-ar hi on bărbat cu milă,
Mi-o-ar duce la toptilă.
De-ar hi on bărbat bărbat,
Mi-o-ar da la clacă-n sat.

(Batin Ioana a lui Florea,
Berbești)

4593

N-ai, mândruț, ce te fâli,
C-ai umblat a coldui,
Cu desagii de la noi,
Cu tată-tău amândoi.
Iel o dzâs și tu ai strâns,
Io m-am omorât de răs.

Masa încărcată cu bucate se păstrează din Ajunul Crăciunului până a doua zi, ca semn de belșug pentru tot anul. Se creează o relație directă între elementele așezate pe masă: fân, grâu, usturoi, sare, un colăcel. Colindatul se desfășoară în jurul mesei, flăcăii cu capul acoperit stând în picioare sau pe lavițe.

De Crăciun, odată cu colacii se face și o pâine mare numită *stolnic*, care se ține pe masă învelită în fân până la Anul Nou. În dimineața de Anul Nou *gazda casei* taie din acest stolnic felii mici din care oferă fiecărui membru al familiei și fiecărei vite cornute *pentru a avea noroc și a fi feriți de boli tot anul*.

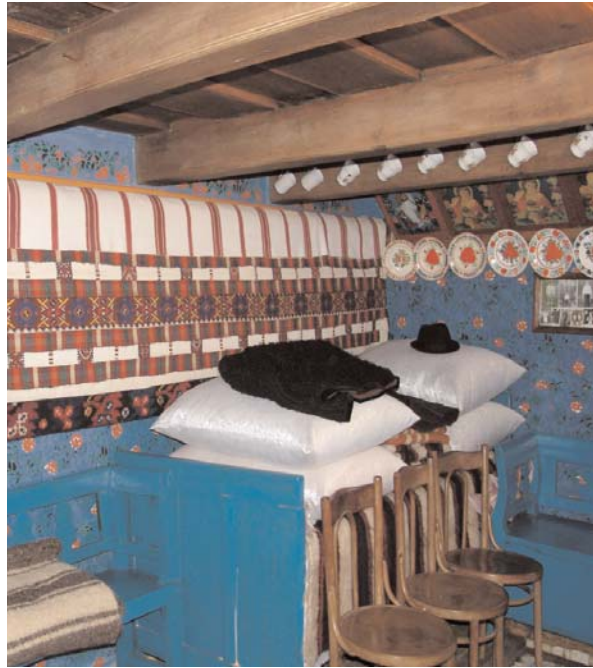

Foto: Colecția F. Săteanu, Interior țărănesc

Patul și leagănul copilului

Patul simbolizează unirea conjugală. Se spune în popor *pat încheiat*, în sensul de gospodărie în toată legea, spre deosebire de patul improvizat al adăposturilor pastorale sau vânătorești. În interiorul unei case, ungherul cel mai intim și mai odihnitor este întotdeauna *colțul cu patul*, așezat chiar sub icoane. Acesta este spațiul solicitat prin reflex natural la

concepție de cuplul sexual, la naștere de femeia însărcinată și în final râvnit de muribund. Un adăpost închide un alt adăpost. Adăpostul se multiplică neîncetat, diminuându-se ca spațiu și sporind ca intimitate: adăpostul pentru sufletul omului însemna *lumea de aici*, trupul, veșmintele, patul, casa, iar adăpostul pentru *lumea de dincolo*, cimitirul. Demult, femeile din satele maramureșene nășteau în pat asistate de către moașă. După naștere femeia este socotită impură și ar putea să cadă cu ușurință pradă diavolului. De aceea este bine să doarmă cu o bucată de fier în pat, deoarece *necuratul fuge de fier*.

Pe patul lehuzei nu e voie să te așezi deoarece se crede că-i furi laptele și ți se umflă pieptul. Patul constituie spațiul mult dorit de muribund. De îndată ce cădea cineva bolnav, rar se apela la medic, ci rudeniile apropiate încercau să-l vindece prin diferite leacuri băbești și descântece. În momentul în care se constata că nu e chip de însănătoșire, era chemat preotul la patul bolnavului pentru a se cumineca și spovedi. De asemenea sunt chemați familia și vecinii, precum și toți aceia despre care își aduce aminte că i-a nedreptățit și îi roagă să-l ierte.

Flăcăii veniți la colindat sunt invitați de către gazda casei spre a se așeza pe pat, existând credința că dacă flăcăii care colindă stau pe pat, la acea casă vor veni în curând pețitori pentru fete.

Niciodată un rău nu vine singur.

Leagănul, cioplit din lemn ca la vechii romani, sau simplul coș de nuiele, este simbol al sânului matern căruia îi urmează nemijlocit. Element de protecție, indispensabil, moale și călduț, rămâne în sufletul nostru ca o amintire a originilor noastre care se traduce în nostalgii inconștiente a întoarcerii la uterul și legănarea lui se asociază cu fericirea sentimentului de securitate lipsit de griji. Se asociază de asemenea cu călătoria; de aceea leagănul are adesea forma unei bărci. O matrice care alunecă pe ape sau care zboară dând o senzație de securitate celui care o pornește pe calea lumii. (Jean Chevalier, Alain Gheerbrant, Op. Cit. p. 53)

Pentru a-l proteja, în primele zile de la naștere copilului i se așază în leagăn diferite obiecte cum ar fi: *tămâie, usturoi, Visul Maicii Domnului, ață roșie cu iconiță la încheietura mâinii* (să nu se deoache). Lângă leagănul copilului putea veni oricine, dar la plecare avea obligația de a lăsa în leagăn *somn și țâță*. Astfel, persoana străină venită în casă lăsa un fir de păr sau o scamă și spunea: *îi las somnul și țâța ca să crească mare*.

La maghiari dacă se presupune că cineva a furat somnul copilului, mama taie pe furiș păr din capul copiilor mai mari și îl așază în leagăn sub perinuță.

Darurile în bani primite de copil la botez, erau așezate lângă acesta în leagăn. Culcând pentru prima dată copilul în leagăn maghiarii îi așază diferite unelte (clește, ciocan) influențându-l astfel să devină meșter iscusit la maturitate. Pentru a-l vedea cărturar când va fi mare, îl loveau încetișor cu o carte în cap.

Fereastra

Fereastra nu conotează foarte multe sensuri. Aceasta delimitează spațiul interior de cel exterior. Ca deschidere spre aer și lumină, fereastra simbolizează receptivitatea; fiind pătrată ea se referă la receptivitatea terestră în opoziție cu aportul cerului.

Foto: Colecția F. Săteanu, Interior țărănesc

Domnia și prostia se plătesc.

4594

Spune-i, mândruț, hâdei tale,
Să nu-mi iasă sara-n cale,
Că io de m-oi spărie,
Tri zâle-oi fugi de ie.

4595

Du-te, bade, și te-nsoară,
La Poduț la Râmnișoară,
Acolo-s domnii cu cară,
Domnișoare cu hrăbinci,
Îți ale una din cincii.

4596

Fetele di pă Șugău
Duhănesc și țăn bagău.
Iese dracu dint-o râpă
Să le puie foc în pipă.
Lasă, drace, nu ne pune,
Că umblăm din sat în sat
Să ne căpătăm bărbat.

(Codrea Ana a lui Pălăguță,
20 de ani, Berbești)

4597

Mă dusei și io la târg
Drăguța ca să mi-o vând.
La târguț la Sântilii,
La țăgani la teglării.

(Verdeș Văsălie, 21 ani,
Desești)

4598

Ardeleanca ști juca,
Ptită nu știu frământa;
Pă lopată nu știu pune,
Batăr de-ai lega c-o fune
De picioru patului
De capu bărbatului.
Și o scoate cu covata
Și o bagă cu coșu
Și o scoate cu ciuru.

4599

Dragă mi-i lelea bălaie
Că ști fa' mândre mălaie.
Și asară-o făcut opt,
Nice unu nu s-o copt.

4600

Jup în tocu' porcilor
De sufletu morților.
Mâncăți, porc, și vă trăiți,
Și pă mândra-o pomeniți.
Mâncăți, porci, vă săturați,
Și pă mândra-o lăudați.

4601

Lăcomit-am la o sută,
Mă-nsurai, luai o mută.
Suta trăbă numărată,
Muta trăbă sărutată.
Săracele sutele,
Cum mărită mutele.

În Maramureș există credința că fereastra nu e altceva decât năvodul în care sunt prinse toate visele omenirii. Dacă un copil se îmbolnăvea de mai multe ori de aceeași boală, era *vândut* pe fereastră unei vecine, care avea copii mulți și sănătoși, cu care ocazie i se schimbă și numele de botez cu nume generatoare de curaj și forță ca: Lupu, Ursu.

Cumpărătoarea (vecina) stă afară pe prispă lângă fereastră, iar *vânzătoarea* (mama) înăuntru în casă. În timp ce-și dă copilul pe fereastră zice: *Eu îți vând pă Ion (numele copilului) și o dată cu el îți vând tăte boalele și tăte beteșugurile, tăte relele și năcăzurile lui. Tu, vecină bună, să-mi dai înapoi pă Ion pe Ursu (noul nume care i se dă copilului): curat și luminat și de beteșuguri răle scăpat. Boalele lui Ursu le-am aruncat pă apă în jos și pă Ursu ți-l dau amu sănătos.*

Lehuzei îi este interzis să privească seara pe fereastră existând credința că-și pierde laptele în care vede vreo lumină aprinsă la vecini. Când se întarcă copilul, pentru ca acesta să uite de *țâță*, este obiceiul de a i se da un ou fiert pe fereastră. Copilul e în casă și mama afară. Copilul nu trebuie să vadă decât o mână care-i întinde un ou. Dacă întreabă: *Cine mi-l dă?* I se răspunde: *Dumnezău!* și copilul uită de *țâță*.

Pe Valea Izei după ce survine moartea ferestrelor casei se lasă deschise până după înmormântare.

Însă, din contră în Baia Borșa se cere închiderea ferestrelor o dată cu instalarea *morții* indiferent de anotimp.

Când mor copiii mai mici de un an, se pun la fereastră două farfurii, una cu lapte și una cu zahăr. Se crede că sufletul copilului se întoarce pentru a bea și a mânca deoarece în viața lui scurtă nu a avut timp să se sature de lapte.

La casele cu fete de măritat, la fereastră se așează o păpușă îmbrăcată în port tradițional.

Ferestrei i se acordă un rol important în obiceiul colindatului; cetele de colindători urează la fereastră, dar nu înainte de a cere permisiunea.

Grinda sau stratul casei

În interiorul caselor, elementul care domină este meșter – grinda (grinda meșterului) considerată ca ax al clădirii. La grindă sunt păstrate în general plantele și obiectele legate de spor și prosperitate: mătrăguna, floarea de ferigă, iarba fiarelor, pelinul și mai ales busuiocul. Tot la grindă se păstrează acte, scrisori, cărți, obiecte luate în gaj, (firele de păr de la animalul vândut pentru a nu-și vinde norocul o dată cu animalul). De asemenea se păstrează păr de la mort, o sfoară cu care i s-a luat acestuia măsura, deoarece dacă a fost norocos, să nu iasă norocul din casă o dată cu plecarea defunctului. Deci, grinda este un loc bun. „Ridicarea în sus“, ca și stropitul cu apă sunt gesturi arhaice, transferate în stropitul cu *agheazmă*. Copiii sunt ridicați și loviți ușor cu creștetul capului de grinda casei, spunând: *Tăta mare!* de către părinți și cei care intră în casă. Tot la grindă se păstra și buricul copilului și i se da acestuia să-l rupă când împlinea un an.

Podul și podeaua

Pragul este jos, dar va veni vremea când va fi sus spunea un informator din Bârsana, fără însă a da vreo explicație potrivită.

Domnia se confundă cu prostia.

Podul casei este un loc cu dublă semnificație, deoarece în el sunt depozitate multe dintre roadele anului (porumb, grâu, fructe) se afumă șunca și cârnații, deoarece la casele maramureșene nu exista horn, iar fumul rămânea în pod. Dar zicătorile și strigăturile populare scot la lumină și un alt aspect mai puțin cunoscut, podul casei fiind, din perspectiva acestora, un spațiu al lenei, poate pentru faptul că aici sunt depozitate unele ustensile gospodărești, fie temporar (cum sunt cele din industria textilă), fie altele, prin ieșirea din uz.

Podeaua de pământ se opune simbolic cerului așa cum principiul pasiv se opune celui activ; aspectul feminin, aspectului masculin al manifestării; întunericul lumii.

Pământul suportă, iar cerul acoperă. Toate ființele se împărtășesc dintr-însa la naștere, căci este femeie și mamă, dar ea este complet supusă principiului activ al cerului.

Podeaua de pământ era locul privilegiat pentru săvârșirea actelor rituale menite să ușureze nașterea și moartea, momente critice dinaintea sosirii și plecării sufletelor.

Nașterea copilului jos e pusă în legătură cu practica amintită de Gennepe *de-a încredința copilul Pământului mamă*.

Potrivit mentalității preistorice solul pe care a fost clădită locuința era privit ca trup din trupul unei străvechi divinități păgâne care, pe de o parte generează viața, pe de altă parte, o înhite. Din contactul nemijlocit cu pământul, nou născutul și muribundul primeau un surplus de energie care îl ajuta pe primul să sosească și pe al doilea să plece. Podeaua capătă rol important devenind suport al tuturor dansurilor ritmate maramureșene ca Feciorescul, Învârtita, Ciurelul, Roată pân casă.

Pâinea ca simbol al hranei esențiale, element ritual și hrană spirituală era frământată jos pe podea de către o femeie bătrână, iertată.

Mersul în coate și genunghi la Postul Soarelui reprezintă penitența fizică.

După scoaterea trupului, acasă rămân femei care curăță *locul morții*.

Acestea mătură podeaua, spală scândurile sau tencuiesc locul cu pământ. În acest capitol au fost surprinse câteva aspecte sociale, metaforice și de comunicație, referitoare la raportul dintre casă și manifestările spirituale ale țăranului; câteva aspecte pragmatice, abstracte, interiorizate ale relației dintre om și

mediul său
nemijlocit în
momentele cruciale
ale vieții
individului și
colectivității.

Cine se lăcomește la lucru altuia, nu-i tihne nici de al lui.

4602

Lăcomit-am la avere
Și-mi luai ruptă de șele.
Io-ncercat-am să o-ndrept,
I s-o rupt furca la piept.

(Făt Aurel, Desești)

4603

Trecui valea ș-o pungiță
La fata de birăiță.
N-are boi, n-are nici junci,
Numa cizme și păpuci.
N-are locuri pe hotar,
Num-o zdreanță ș-un pieptar.

4604

Nu zâce mândră că-mi placi,
Că numa păcate-ți faci.
Când te-am văzut pă uliță
Am gândit că ești fetiță.
Și când te-am văzut din spate,
Am gândit că da' de, da' de.
Da când te-am văzut în față,
Îți spui drept că mi-o fost
greată.

4605

Ș-a me mândră să mărită
Batăr nu ști face pită.
Că ș-asară-o făcut opt,
Nice una nu s-o copt.
Și le-o pus toată la rând,
Nici un câne nu-i flământ.

4606

Fa' m-aș domn de aș pute,
Aș mânca și tăt aș be.
Dimineața beu cavei,
Până sara stai să piei.

4607

Foaie verde-a violii,
Nu te fești Odohii,
Că mai mândră tăt nu-i si!
Pântu douăzeci de graiță
Mi-o făcut lelița straiță.

(Tupița Gheorghe, 28 de ani,
Crăcești)